

กราบหัวใจ **ครูบดอย** เสียสละ อุทิศตน มอบ **โอกาส สร้างฝัน** เพื่อเด็กพื้นที่พิเศษ

นำเสนอเมื่อ : 2 เม.ย. 2560

93 กิโลเมตร 5 ชั่วโมง จากตัวอำเภอแม่สะเรียง มุ่งหน้าสู่ “โรงเรียนเพียงหลวง 11” หมู่บ้านสุลาเจียงดอง ต.เสาธงหิน อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ระยะทางและเวลาดูจะไม่สอดคล้องกัน ตลอดเส้นทางไปสุเป้าหมาย ??? !!! เกิดคำถามและสิ่งอัศจรรย์ใจ ว่านี่มันคือถนน รถมอเตอร์ไซด์จริงหรือ ด้วยสองข้างทางทิวทัศน์ดาร ถนนเป็นดินภูเขา ฝุ่นแดงๆ หินขรุขระ ต้นไม้เพียงผาญการลงมาบนถนน เพราะภูเขาเกิดการพังทลาย หลายช่วงไม่ไชถนน แต่รถต้องวิ่งในลำธาร ข้ามลำห้วยมากกว่า 40 แห่ง หัวสั้นหัวคลอนบนรถไฟวิล ซึ่งไม่มีรถรับจ้าง ไม่มีใครไปถูก ต้องให้คุณครูและชาวบ้านลงมารับ ซึ่งการประสานงานกว่าจะได้ไปนั้น ต้องใช้การภาวนาให้มีสัญญาณโทรศัพท์ เพื่อการนัดหมายที่ชัดเจน...

การไปเยี่ยมเยือน รร.เพียงหลวง 11 ในครั้งนี้ ด้วยเสียงลือเสียงเล่าอ้างถึง “**ครูนักพัฒนา**” ซึ่งได้รับรางวัลครูยิ่งคุณ จากการคัดเลือกครูผู้สมควรได้รับรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี และจากการต่อยอดขยายผลโครงการร่วมสร้างเสริมการเรียนรู้ เพื่อสุขภาวะโดยเครือข่ายครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี จากการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.) ด้วยหัวใจของความเป็นครูที่สั่งสมประสบการณ์มาอย่างยาวนาน จึงมุ่งหวังจัดทำโครงการร่วมสร้างเสริมการเรียนรู้ เพื่อแบ่งปันทักษะและถ่ายทอดประสบการณ์ สมรรถนะ ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ ให้สามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ศิษย์แบบครูมีอาชีพมีจิตวิญญาณกลมกลืนไปกับทักษะชีวิต ทำให้ลูกศิษย์รู้จักจริง นำไปใช้ประโยชน์ได้ สามารถพัฒนาตนเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของโลก เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและเป็นคนที่มีความสุข

“เป็นครูมากกว่าครึ่งชีวิต อีกเพียง 4 ปี ก็จะเกษียณอายุราชการแล้ว นึกแล้วเจ็บร้าวที่หัวใจ ด้วยความเป็นห่วงเด็กที่เป็นมากกว่านักเรียน แต่พวกเขาคือลูก หลาน ดังนั้น ในฐานะครูเกาครูแก่ จึงอยากที่จะถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถทั้งหมดที่มีให้กับครูรุ่นใหม่ โดยเฉพาะครูที่บรรจุใหม่ในพื้นที่ทุรกันดาร ถึงแม้จะเป็นความจริงอยู่ว่าโรงเรียนอยู่ในพื้นที่ห่างไกล การคมนาคมไม่สะดวกทุกฤดูกาล แต่ด้วยหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ว่าจะอยู่ในพื้นที่ไหนของประเทศไทย ครูก็ต้องทำหน้าที่ด้วยความเข้าใจ ด้วยความรู้ ความสามารถอย่างเต็มภาคภูมิของความเป็นครู และลงลึกกว่าปัญหาของเด็กแต่ละคนที่มาอยู่กับเราไม่เหมือนกัน จึงอยากให้รักเด็กให้เหมือนลูกเหมือนหลานขออย่าได้คิดว่าเป็นคนอื่น ขอให้เสียสละ อุทิศตัวและเวลาด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู เพราะครูคือคนสำคัญสำหรับเด็กในการให้วิชาความรู้” ผอ.สุพิทยา เตมียะกะลิน ผู้อำนวยการโรงเรียนเพียงหลวง 11 เผยด้วยน้ำตาแห่งความหวังใยเด็กและชาวบ้านในชุมชน

ผอ.สุพิทยา กล่าวต่อไปว่า พื้นที่นี้เป็นคนจังหวัดลำปาง แต่มาอยู่ที่โรงเรียนเพียงหลวง ตั้งแต่ปี 2539 กว่า 21 ปีแล้ว ก็คงจะเกษียณที่นั่นไม่ไปไหน ตอนนี้องเรียนมีครู 13 คน เด็ก 138 คน เป็นโรงเรียนขยายโอกาสอนุบาล-ม.3 ซึ่งปีนี้เป็นรุ่นแรกที่เด็กจบ ม.3 มีเด็ก 7 คน แต่ทุกคนมีที่เรียนต่อทั้งหมดแล้ว เป็นเรื่องที่น่ายินดีมาก เป็นความภาคภูมิใจของครูทุกคน ฉะนั้น สิ่งทีครูวิตกและกังวลมากด้วยเหตุที่สังคมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้สังคมที่หล่อหลอมตัวของครู โดยเฉพาะครูที่บรรจุใหม่ในแต่ละยุคแต่ละช่วงพบว่าครูดิโซเซียลมาก ขณะที่สอนหนังสือเด็ก เมื่อมีสัญญาณโทรศัพท์ครูกดดูทันที ซึ่งไม่ว่าเกิดขึ้นเมื่อเราทำหน้าที่ครูอยู่

จึงเป็นภาพที่ไม่ดีเด็กมองพฤติกรรมครูลดเวลา เพราะเด็กและครูอยู่ในโรงเรียนร่วมกันตลอด 24 ชั่วโมง เด็กจะมองภาพครูเป็นต้นแบบ และซึมซับในภาพที่ไม่ดี หากเด็กทำบางจะมองว่าไม่ใช่เรื่องที่ผิด

“คำว่าครูค่าคืออยู่ ต้องมีจิตสำนึก ที่ไหนครูขาด เราควรไปอยู่ที่นั่น จะลำบากแค่ไหน หากชาวบ้านอยู่ได้ เราก็ต้องอยู่ได้ อย่าลืมนึกว่าครูมีเงินเดือน สามารถทำหน้าที่ได้เต็มที่เต็มความสามารถ เป็นพ่อพิมพ์ แม่พิมพ์ ที่สังคมคาดหวังสูงมาก ไม่ว่าจะทำอะไรต้องคิดว่า ชาวบ้าน ชุมชน นักเรียน มองเราอยู่ ต้องตระหนักให้มากอย่างยิ่งด้วย ขอให้เสียสละเวลาเอาใจใส่ดูแลเกื้อหนุนจนูเจืออย่างเต็มที่ เช่น การขึ้นมาสอนเด็กวันจันทร์เขาก็อยากให้เปลี่ยนขึ้นมาวันอาทิตย์ เพราะเราใช้ปฏิทินดอย คือสอนวันจันทร์ถึงวันเสาร์ ใน 1 เดือน จะหยุดทุกวันที่ 26-3 ของทุกเดือน เพื่อให้ครูและเด็กได้มีเวลากลับไปอยู่กับครอบครัว การจะได้หยุดเสาร์ อาทิตย์และวันหยุดราชการเหมือนโรงเรียนปกติไม่ได้ ด้วยการเดินทางที่ลำบากใช้เวลาเดินทางไม่สามารถกลับไปถึงครอบครัวและมีเวลาให้ครอบครัวได้ จุดสะท้อนและตระหนักในการที่ตนเองอยู่โรงเรียนแห่งนี้ได้อย่างยาวนาน เพราะความใส่ใจของชุมชนและเด็ก เมื่ออยู่ที่ไหนสบายใจ ชุมชนดี ช่วยเหลือจริงใจ ไม่ใส่หน้ากาก ไม่มีใครกักขัง ทำงานได้เต็มหน้าที่เต็มความภาคภูมิใจ เพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับเด็ก ดังนั้น สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ การสอนให้ครูคิด ซึมซับ ให้เขาถึงจิตวิญญาณ จิตสำนึกของความเป็นครู รุหนาทที่รับผิดชอบ จะทำให้ครูอยากอยู่กับเด็กด้วยหัวใจ”

ครูยุคใหม่ไฟแรง “ครูแม็ค” นายกิตติภัทร บารมีรัตนชัย ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ชั้น ป.1-ม.3 เล่าว่า มาเป็นครูที่เพียงหลวงใต้ 1 ปี 9 เดือน เมื่อครั้งถูกบรรจุใหม่ ไม่เคยรู้เลยว่านี่คือประเทศไทยและไม่รู้ว่าประเทศไทยจะมี รร.ที่มีเส้นทางการเดินทางที่ทุรกันดารแบบนี้ จากเด็กที่เติบโตและเรียนในเมืองมาโดยตลอด การเดินทางระยะไกลก็ว่าหนักแล้ว แต่ปัญหาที่หนักกว่าคือเด็กพูดภาษากะเหรี่ยงสื่อสารกันไม่รู้เรื่อง การปรับตัวกับเพื่อนร่วมงาน สภาพความเป็นอยู่ การกิน ไม่มีไฟฟ้า พอหมดแสงอาทิตย์ก็ต้องจุดเทียนหรือตะเกียง ดังนั้น การสอนที่นี่เป็นมากกว่าครู ต้องเป็นพ่อและแม่ ทำหน้าที่ตั้งแต่เขาจนส่งเด็กเขานอน เมื่อเด็กเจ็บป่วย ครูก็ต้องดูแล

ครูแม็ค เผยต่อไปว่า เด็กที่นี่ขาดโอกาส เทคโนโลยี และขาดสื่อ การจะคาดหวังให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีเหมือนเด็กในเมืองคงเป็นไปได้ยาก ดังนั้น รร.จึงทำโครงการรวมสร้างเสริมการเรียนรู้ เพื่อสุขภาพที่สามารถจะพัฒนาเด็กให้มีภาวะแห่งความสุขอันสมบูรณ์ใน 4 มิติ ได้แก่ กาย จิต สังคมและสติปัญญา โดยเริ่มต้นไหนก่อนก็ได้ เช่น ด้านร่างกาย ให้เด็กออกกำลังกาย ทานอาหารที่มีคุณภาพ ด่านจิตใจ อารมณ์ ทำให้เด็กมีความสุข หัวเราะได้ ด่านสังคม การสร้างความรัก สามัคคีความใกล้ชิดระหว่างเพื่อน คนที่เรียนเก่งแต่ขาดน้ำใจ ก็ต้องฝึกให้มีน้ำใจมาช่วยเพื่อน เด็กที่เรียนไม่ดีก็ฝึกเรื่องความขยันก็สามารถทำให้สังคมนั้นน่าอยู่ได้ ซึ่งทุกด้านจะมีสวนส่งผลต่อการเรียนของเด็กให้ดีขึ้นได้ เราไม่ได้มองเห็นจุดเด่นของเด็ก แต่เรามองเห็นจุดที่ควรพัฒนาและให้โอกาส โดยจะให้เด็กเขียนความฝัน 20 ข้อที่จะทำในปีนี้ เด็กเขียนมามากมาย อยากเรียนต่อ อยากมีเงิน ปลูกบ้านให้พ่อแม่ อยากมีชีวิตที่ดีขึ้น สุดท้ายเด็กก็สรุปความฝันตนเองว่า “แต่ก็คงเป็นไปได้เพียงความฝัน เพราะผมไม่มีเงิน และพ่อแม่อยากให้ผมช่วยงานที่บ้าน” ในฐานะครูเราก็ต้องเป็นครูแนะแนวที่เปิดทางให้เห็นว่าความฝันนั้นจะเป็นจริงได้อย่างไร

“ผมสอบบรรจุไปเป็นครู รร.ขนาดใหญ่อยู่ในเมือง โดยถูกเรียกให้ไปปฏิบัติหน้าที่ทันที ในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นวันที่ รร.จัดกิจกรรมวันเด็ก ผมถือกล่องถายรูปเด็กๆที่กำลังหัวเราะสนุกสนานมีความสุข รอยยิ้มของเด็กที่ผานเลนสกลองคือสิ่งที่ดึงดูดใจผมไว้ ผมไม่อยากจะให้วันเด็กเป็นวันแห่งความเศร้า เด็กอยู่ยากอยู่กับครูที่เขารัก เราถูกเลี้ยงดูสบายมาตั้งแต่เกิดที่บ้านมีพร้อมทุกอย่าง แต่เด็กที่นี่ลูกอมเม็ดเดียว ขนม 1 ชิ้น แบ่งกันกินตั้งหลายคน หรือการที่ผมปลูกผัก 1 แปลง ไม่รู้ว่าเมล็ดพันธุ์ที่ปลูกลงไปนั้น จะเจริญเติบโตออกดอกออกผลหรือจะตาย เช่นเดียวกันเด็กเหล่านี้ ไม่มีผลกระทบโดยตรง ไม่ใช่ลูก ใช้หลาน ผมจะปล่อยให้ละเลยก็ได้ แต่ด้วยคำว่าครู และจากพระราชดำริของพระองค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงฝากถึงครู “ฉันฝากเด็กชาวเขาเหล่านี้ด้วย ตัวฉันอยู่ไกล ครูดูแลด้วยนะ” ผมคือครูที่จะขอทำหน้าที่ในวิชาชีพที่ได้เลือกแล้ว” ครูแม็ค กล่าว

ครูเจมส์ นายสุรชัย บินดาคำ ครูอัตราจ้าง ศิษย์เก่าของ รร.เพียงหลวง 11 ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจจะกลับมาเป็นครูที่ รร.แห่งนี้ กล่าวไว้ เต็มใจและอยู่ในชุมชนสุลาเจียงต้องมาตั้งแต่เกิด จึงได้เล่าเรียนหนังสือที่ รร.เพียงหลวงตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล-ป.6 ขณะนั้น ยังไม่ได้เปิดขยายโอกาส

เด็กนักเรียนหลายคนมีความฝันที่จะเป็นครู เพราะชีวิตมีความผูกพันกับครูตลอดเวลา
จึงเห็นครูเป็นต้นแบบที่ชัดเจนที่สุดกว่าอาชีพอื่นๆ ดังนั้น
การทำให้ครูมีจิตสำนึกเสียสละอุทิศเวลาให้กับการเรียนการสอน โดยการทำให้ครูอยู่กับ รร.ได้นานๆ นั้น
เป็นความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในบริบทพื้นที่พิเศษ เพราะหากไม่ใช้คนในพื้นที่อย่างตนเอง
ซึ่งการอยู่ตั้งแต่เกิดก็คุ้นชิน หากจะลงไปในเมืองก็อาศัยรถพ้อคาแมคาคีเอาของขึ้นมาขายทุกวันเสาร์
โดยเฉพาะครูผู้หญิงบางครั้งต้องอาศัยรถขนวัว ควายน
ลงไปจะยากลำบากมากกว่าครูผู้ชายที่ยังสามารถขับรถมอเตอร์ไซด์ได้ ปัจจุบันนี้
รร.ยังมีจำนวนเด็กเขาเรียนต่อเนื่องหากเปรียบเทียบกับบริบท รร.ในลักษณะเดียวกันถือว่ายังมีจำนวนมากอยู่

นายอาคม สาริธร นักเรียนชั้น ม.3 อายุ 17 ปี เปิดเผยด้วยความดีใจว่า กำลังจะจบชั้น ม.3 รุ่นแรก
โดยวางแผนจะไปเรียนต่อระดับชั้น ม.4 สายวิทย์-คณิต ที่ รร.บ้านภาควิทยาคม อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่
เนื่องจากมีความฝันและตั้งเป้าหมายอย่างมุ่งมั่นจะเป็นตำรวจ จะได้กลับมาช่วยเหลือประชาชน คนในหมู่บ้าน
ตัวผมเกิดและเติบโตที่นี่ มีพี่น้อง 7 คน เป็นคนที่ 6 พี่น้อง 4 คน เรียนที่ รร.เพียงหลวง 11 นี้ จบไปแล้ว 2
คนและก็ลงไปเรียนต่อที่จังหวัดเชียงใหม่เช่นกัน ทุกคนเรียนที่ รร.แห่งนี้ด้วยความสุข ผู้อำนวยการและครูใจดี
ผมได้เรียนและเป็นนักเรียนกินนอนที่ รร. หากมีโอกาสจะกลับมาช่วยเหลือ รร.อย่างแน่นอน
ตั้งที่คุณครูทุกคนได้ให้โอกาสให้ความรู้ชี้แนะแนวทางให้กับเด็กที่มีโอกาสไม่มากนัก
ได้สร้างฝันของตนเองให้เป็นจริงได้

ขอบคุณข่าวจาก newsthaihealth@gmail.com